

Секторски програм континуираног стручног усавршавања запослених у ЈЛС за 2021. годину

Област: Управљање финансијама локалне самоуправе

ЈАВНЕ НАБАВКЕ У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ

Шифра: 2021-07-0407

јул 2021. године

УВОДНИ МАТЕРИЈАЛ

Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 91/2019, у даљем тексту: Закон), почео је да се примењује 1. јула 2020. године (осим појединих његових одредаба) и сви учесници у систему јавних набавки га и даље називају „Нови Закон“, иако већ имамо релативно богату праксу у његовој примени, како од стране учесника у поступку јавне набавке, тако и у виду ставова и мишљења надлежних органа. Имајући то у виду, учесницима обуке ће у оквиру представљања битних одредаба Закона и подзаконских аката, бити представљени ставови надлежних органа у погледу спорних питања која су се појавила у пракси.

У наставку се наводе најважније новине у примени Закона, које садрже у великој мери и одговоре на питања која ће бити садржана у тесту провере знања полазника, у оквиру обуке.

Прагови за примену Закона

Према претходно важећем Закону о јавним набавкама, на набавке чија процењена вредност није већа од 500.000 динара, а уколико ни укупна процењена вредност истоврсних набавки на годишњем нивоу није већа од 500.000 динара, наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона.

Сада је праг до којег наручиоци нису у обавези да примењују одредбе овог закона значајно повећан, док се прагови не одређују јединствено за све набавке, већ посебно у односу на поједине набавке, односно предмете набавки. Наручиоци тако нису у обавези да примењују одредбе закона на:

1) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара;

2) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, за потребе дипломатских мисија, дипломатско-конзуларних представништва и обављање других активности Републике Србије у

иностранству, као и на набавку радова за те потребе чија је процењена вредност мања од 650.000.000 динара;

3) набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75. овог закона чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара када набавку спроводи јавни наручилац, односно мања од 20.000.000 динара када набавку спроводи секторски наручилац.

Иако се на набавке испод наведених прагова Закон не примењује, њиме су ипак прописане две обавезе за наручиоце које се односе на набавке испод прагова. Прва се односи на дужност наручиоца да примењују начела овог закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке, а друга да су наручиоци у обавези да својим интерним актима уреде начин спровођења ових поступака набавки.

У овом делу треба указати да у пракси наручиоци не поступају противно одредбама Закона у случају када једну планирану јавну набавку, на пример, процењене вредности јавне набавке у износу од 1.200.000 динара без ПДВ-а спроводе кроз два отворена поступка јавне набавке процењене вредности од по 600.000 динара. Од значаја је да тада наручиоци не могу изузети од примене Закона ове јавне набавке, али је свакако у случају оправдане потребе могу поделити у две одвојене јавне набавке.

Начела јавних набавки

Начела јавних набавки прописана Законом су:

- Начело економичности и ефикасности;
- Начело обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације;
- Начело транспарентности поступка јавне набавке;
- Начело једнакости привредних субјеката;
- Начело пропорционалности.

Планирање јавних набавки

Закон не садржи значајне новине у погледу садржине Плана јавних набавки и начину његовог доношења и објављивања (на Порталу јавних набавки и интернет страници наручиоца).

Законом није прописан рок за доношење Плана јавних набавки, већ само обавеза његовог објављивања у року од десет дана од дана доношења.

Изменом и допуном Плана јавних набавки, у складу са Законом сматра се планирање нове јавне набавке, измена предмета јавне набавке и повећање процењене вредности јавне набавке за више од 10%.

Наручилац има могућност у складу са Законом да поједине податке из Плана јавних набавки не објави.

Наручилац, по правилу, може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки. У одређеним случајевима наручилац може покренути поступак јавне набавке иако јавна набавка није предвиђена у плану јавних набавки, и то када јавну набавку није могуће унапред планирати и из разлога хитности.

Треба још указати да План јавних набавки не садржи податке о набавкама на које се Закон не примењује, већ се оне планирају у складу са интерним актом наручиоца о набавкама на које Закон не примењује.

С тим у вези, важно је истаћи да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга, и да га, по Закону о јавним набавкама, објави на својој интернет страници.

Врсте поступака јавних набавки

Јавни наручилац доделу уговора по правилу врши у отвореном и рестриктивном поступку, а може и у другим поступцима јавне набавке ако су за то испуњени услови прописани Закона, изузев преговарачког поступка са објављивањем јавног позива.

Закон више не даје могућност јавним наручиоцима да спроводе квалификациони поступак, док као нову врсту поступка уводи поступак иновативног партнерства.

Ипак, најзначајнија новина у овом делу Закона је брисање поступка јавне набавке мале вредности. Када погледамо суштину ове врсте поступка у складу са важећим Законом о јавним набавкама, можемо закључити да су основне разлике јавне набавке мале вредности у односу на отворени поступак – могућност одређивања краћих рокова за подношење понуда и одсуство обавезе за наручиоце да након стручне оцене понуда од понуђача чија је понуда оцењена најповољнијом, захтевају достављање доказа о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке.

Увидом у одредбе Закона, произилази да отворени поступак јавне набавке до одређеног износа процењене вредности садржи краће минималне рокове за подношење понуда - 15 дана од дана слања на објављивање јавног позива за набавку радова чија је процењена вредност нижа од 30.000.000 динара и десет дана од дана слања на објављивање јавног позива, за набавку добара и услуга чија је процењена вредност нижа од 10.000.000 динара. Такође, Закон познаје правило којим се дозвољава наручиоцу да након стручне оцене понуда од понуђача чија је понуда оцењена најповољнијом, не захтева достављање доказа о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, ако је вредност набавке испод прописаног лимита.

Тзв. двофазни поступци јавних набавки садрже значајну новину у погледу начина спровођења, која се односи на то да се након прве спроведене прве фазе доноси одлука у погледу оцене пријаве сваког појединачног кандидата, која се њему доставља и који није упознат са пријавама других кандидата, нити њиховом садржином.

У преговарачком поступку без објављивања јавног позива и даље је неопходно да се за одређене основе за спровођење ове врсте поступка Канцеларији за јавне набавке достави образложење и сва документација у вези са разлозима који оправдавају његово спровођење.

Комуникација у поступку јавне набавке

У складу са Законом, наручилац и привредни субјекти у поступку јавне набавке комуникацију врше путем Портала јавних набавки, односно путем поште, курирске службе и електронским путем – слањем електронске поште, у складу са одредбама овог закона и упутством за коришћење Портала јавних набавки. Изузетно, комуникација се може вршити и усменим путем, ако се та комуникација не односи на битне елементе поступка јавне набавке.

Један од основних циљева Закона је повећање ефикасности поступка јавне набавке. Најзначајнији алат за постизање задатог циља јесте проширење електронских јавних набавки.

Најзначајнија новина у Закону састоји се у електронском подношењу понуда, које очекивано скраћује време потребно за спровођење поступака јавних набавки, али и повећава интегритет поступка јавне набавке.

У вези са начином примене Портала јавних набавки који је пуштен у рад 1. јула 2020. године очекивано се јавило доста недоумица и било је потребно (и још увек је потребно) време за квалитетно савладавање овог новог алата.

У Законом прописаним случајевима се делови понуда могу доставити на начин који не подразумева коришћење Портала јавних набавки, а то се у пракси спровођења поступака јавних набавки пре свега односи на достављање узорка и оригинала средстава финансијског обезбеђења за озбиљност понуде (меница, банкарска гаранција и сл.).

Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта

Пре прегледа одредаба о критеријумима за квалитативни избор привредног субјекта, треба указати да је Закон задржао познато решење према коме наручилац не може од привредног субјекта да захтева накнаду било каквих трошкова за израду и стављање на располагање конкурсне документације, односно преузимање конкурсне документације. Такође, по истеку рока за подношење понуда наручилац не може да мења нити да допуњује документацију о набавци.

Већ на први поглед уочљиво је да нови Закон доноси другачије термине у вези са досадашњим условима за учешће у поступку јавне набавке. Закон, у складу са терминологијом правних тековина ЕУ у области јавних набавки, услове за учешће у поступку назива критеријумима за квалитативни избор, обавезне услове за учешће основима за искључење, док за додатне услове за учешће користи термин критеријуми за избор.

У погледу основа за искључење, наручилац је дужан да искључи привредног субјекта из поступка јавне набавке ако:

1) привредни субјект не докаже да он и његов законски заступник у периоду од претходних пет година од дана истека рока за подношење понуда, односно пријава није правоснажно осуђен, осим ако правоснажном пресудом није утврђен други период забране учешћа у поступку јавне набавке, за:

(1) кривично дело које је извршило као члан организоване криминалне групе и кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела;

(2) кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица, кривично дело злоупотреба у вези са јавном набавком, кривично дело примање мита у обављању привредне делатности, кривично дело давање мита у обављању привредне делатности, кривично дело злоупотреба службеног положаја, кривично дело трговина утицајем, кривично дело примање мита и кривично дело давање мита; кривично дело превара, кривично дело неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности, кривично дело превара у обављању привредне делатности и кривично дело пореска утаја; кривично дело тероризам, кривично дело јавно подстицање на извршење терористичких дела, кривично дело врбовање и обучавање за вршење терористичких дела и кривично дело терористичко удруживање; кривично дело прање новца, кривично дело финансирање тероризма; кривично дело трговина људима и кривично дело заснивање ропског односа и превоз лица у ропском односу;

2) привредни субјект не докаже да је измирио доспеле порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање или да му је обавезујућим споразумом или решењем, у складу са посебним прописом, одобрено одлагање плаћања дуга, укључујући све настале камате и новчане казне;

3) утврди да је привредни субјект у периоду од претходне две године од дана истека рока за подношење понуда, односно пријава, повредио обавезе у области заштите животне средине, социјалног и радног права, укључујући колективне уговоре, а нарочито обавезу исплате уговорене зараде или других обавезних исплата, укључујући и обавезе у складу с одредбама међународних конвенција које су наведене у Прилогу 8. овог закона;

4) постоји сукоб интереса, у смислу овог закона, који не може да се отклони другим мање драстичним мерама;

5) утврди да је привредни субјект покушао да изврши непримерен утицај на поступак одлучивања наручиоца или да дође до поверљивих података који би могли да му омогуће предност у поступку јавне набавке или је доставио обмањујуће податке који могу да утичу на одлуке које се тичу искључења привредног субјекта, избора привредног субјекта или доделе уговора.

Још једна новина у Закону јесте могућност за наручиоца да одустане од искључења привредног субјекта из поступка јавне набавке из претходно наведених разлога, уколико постоје преовлађујући разлози који се односе на јавни интерес, као што је јавно здравље или заштита животне средине.

Закон уводи и институт тзв. „необавезних основа за искључење“, које наручилац може да предвиди конкурсном документацијом у конкретном поступку јавне набавке и који тиме постају обавезни основи за искључење у том поступку јавне набавке. Наиме, наручилац може у документацији о набавци да предвиди да ће да искључи привредног субјекта из поступка јавне набавке у сваком тренутку ако:

1) утврди да је привредни субјект у стечају, да је неспособан за плаћање или је у поступку ликвидације, да његовом имовином управља стечајни (ликвидациони) управник или суд, да је у аранжману погодбе са повериоцима, да је престао да обавља пословну делатност или је у било каквој истоврсној ситуацији која произлази из сличног поступка према националним законима и прописима;

2) утврди да је правоснажном пресудом или одлуком другог надлежног органа, утврђена одговорност привредног субјекта за тежак облик непрофесионалног поступања који доводи у питање његов интегритет, у периоду од претходне три године од дана истека рока за подношење понуда, односно пријава, осим ако правоснажном пресудом или одлуком другог надлежног органа није утврђен други период забране учешћа у поступку јавне набавке;

3) утврди да одлуком надлежног органа за заштиту конкуренције утврђено да је привредни субјект вршио договоре са другим привредним субјектима у циљу нарушавања конкуренције, у периоду од претходне три године од дана истека рока за подношење понуда;

4) утврди да постоји нарушавање конкуренције због претходног учешћа привредног субјекта у припреми поступка набавке, у смислу овог закона, која не може да се отклони другим мерама;

5) утврди да привредни субјект у периоду од претходне три године од дана истека рока за подношење понуда није испуњавао обавезе из раније закључених уговора о јавној набавци или раније закљученог концесионог уговора, чија је последица била раскид тог уговора, наплата средства обезбеђења, накнада штете или др;

б) утврди да је привредни субјект у поступцима јавних набавки у периоду од претходне три године од дана истека рока за подношење понуда доставио неистините податке потребне за проверу одсуства основа за искључење или критеријума за избор привредног субјекта или да није био у стању да достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, уколико је као средство доказивања користио изјаву у складу са законом.

У погледу начина доказивања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, најзначајнија новина јесте дужност да се критеријуми за квалитативни избор доказују изјавом о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, који образац сачињава Канцеларија за јавне набавке. Наиме, наручилац не може захтевати да се уз понуду достављају докази о испуњености критеријума, док свакако понуђачи могу у оквиру својих понуда овакве доказе доставити (што је често поступање у пракси).

Ипак, у случајевима одређеним Законом, наручилац је дужан да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача који је доставио економски најповољнију понуду да у примереном року, не краћем од пет радних дана, достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, у неоввереним копијама.

Критеријуми за избор

Критеријуми за избор привредног субјекта су практично капацитети који се од привредних субјеката могу захтевати и они морају бити у логичкој вези са предметом јавне набавки.

Критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на:

- 1) испуњеност услова за обављање професионалне делатности;
- 2) финансијски и економски капацитет;
- 3) технички и стручни капацитет.

Критеријуми за доделу уговора

Основна новина у вези са критеријумима за доделу уговора јесте брисање најниже понуђене цене као једног од критеријума. Ипак, анализом одредаба Закона може се закључити да се као једини елемент критеријума може и даље користити цена. Наиме, у поступку јавне набавке наручилац додељује уговор економски најповољнијој понуди коју одређује на основу једног од следећих критеријума:

- 1) цене или
- 2) трошкова применом приступа трошковне ефикасности, као што је трошак животног циклуса, или

3) однос цене и квалитета, односно трошка и квалитета који се оцењује на основу критеријума, укључујући квалитативне, еколошке и/или социјалне аспекте, повезане са предметом уговора о јавној набавци, који нарочито могу да обухвате:

(1) квалитет, укључујући техничке одлике, естетске и функционалне карактеристике, доступност, дизајн за све, социјалне, еколошке и иновативне карактеристике, трговина и услови трговине;

(2) организацију, квалификације и искуство особља коме је поверено извршење уговора, када квалитет особља може да има значајан утицај на ниво успешности извршења уговора или

(3) услугу након продаје и техничку помоћ, услове испоруке, као што су датум испоруке, процес испоруке и рок испоруке или рок извршења.

Критеријуми за доделу уговора морају да буду: описани и вредновани; не смеју да буду дискриминаторски; морају да буду повезани са предметом уговора о јавној набавци и морају да омогуће ефективну конкуренцију.

Критеријум за доделу уговора искључиво је најбољи однос цене и квалитета, у конкурентном дијалогу и партнерству за иновације.

Значајан институт који Закон детаљније уређује јесте трошак животног циклуса.

Измене, допуне и додатна појашњења документације о набавци

Након објаве конкурсне документације, наручилац може у року за подношење понуда да измени или допуни документацију о набавци, у ком случају је дужан да продужи рок за подношење понуда. Наручилац је ипак дужан да продужи рок за подношење пријава или понуда само ако је документација о набавци битно измењена.

Ако наручилац у року за подношење понуда измени или допуни документацију о набавци, дужан је да без одлагања измене или допуне пошаље на објављивање на Портал јавних набавки, односно стави на располагање на исти начин као и основну документацију.

Сматра се да је документација о набавци битно измењена ако би због измена привредним субјектима нужно било потребно додатно време за припрему понуде или пријаве, а нарочито ако се те измене односе на критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора или техничке спецификације предмета набавке. У том случају наручилац је дужан да продужи рок за подношење понуда или пријава, сразмерно значају измене које се објављују, при чему до истека рока за подношење захтева за заштиту права не може да преостане мање од десет дана.

Закон је увео и нови начин на који наручилац додатне информације и појашњења објављује на Порталу јавних набавки. У складу са претходно важећим Законом о јавним набавкама, наручилац је био дужан да додатне информације и

појашњења објави у року од три дана од дана пријема захтева привредног субјекта, док у складу са Законом наручилац додатне информације и појашњења објављује на Порталу јавних набавки, односно ставља на располагање на исти начин као и основну документацију без навођења података о подносиоцу захтева, а најкасније:

1) шестог дана пре истека рока одређеног за подношење понуда или пријава за јавну набавку чија је процењена вредност једнака или већа од износа европских прагова;

2) четвртог дана пре истека рока одређеног за подношење понуда или пријава за јавну набавку чија је процењена вредност мања од износа европских прагова и у поступцима у којима је наручилац користио могућност скраћења рокова из разлога хитности.

Стручна оцена понуда

Процес стручне оцене понуда је уређен на сличан начин као у претходно важећем Закону о јавним набавкама, али значајна новина постоји у делу захтевања додатних објашњења, контроле и допуштених исправки. Ово се односи на могућност исправке достављених понуда. Наведено решење је у складу са правним тековинама ЕУ и прописује да ако су подаци или документација, коју је понуђач, односно кандидат доставио непотпуни или нејасни, наручилац може, поштујући начела једнакости и транспарентности, у примереном року који није краћи од пет дана, да захтева од понуђача, односно кандидата да достави неопходне информације или додатну документацију. Овакво поступање, ипак, не сме да доведе до промене елемената понуде који су од значаја за примену критеријума за доделу уговора или до измене понуђеног предмета набавке.

У погледу услова за доделу уговора, Закон уређује да наручилац, након прегледа и стручне оцене, одбија понуду, односно пријаву као неприхватљиву, ако:

- 1) утврди да постоје основи за искључење привредног субјекта;
- 2) нису испуњени критеријуми за избор привредног субјекта;
- 3) нису испуњени захтеви и услови у вези са предметом набавке и техничким спецификацијама;
- 4) није достављено средство обезбеђења за озбиљност понуде у складу са документацијом о набавци;
- 5) постоје ваљани докази о повреди конкуренције или корупцији;
- 6) утврди друге недостатке због којих није могуће утврдити стварну садржину понуде или није могуће упоредити је са другим понудама.

Наручилац може да одбије као неприхватљиву и ону понуду која прелази износ процењене вредности предмета јавне набавке или расположивих средстава, из чега

произилази да наручилац није дужан да овакву понуду одбије, већ је то могућност коју наручилац може користити.

Наручилац може да одбије као неприхватљиву и ону понуду за коју утврди да је неуобичајено ниска у складу са одредбама Закона.

Наручилац доноси одлуку о додели уговора ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора, односно уколико је примљена бар једна понуда која није одбијена. Одлуку о додели уговора наручилац доноси у року од 30 дана од истека рока за подношење понуда, осим ако је наручилац у конкурсној документацији одредио дужи рок.

Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења.

Извршење уговора о јавној набавци

Закон је донео и значајне новине у погледу извршења уговора, а које се пре свега односе на значајно шире опције које су наручиоцима дате у погледу измена уговора о јавним набавкама.

У складу са одредбама Закона, уговор о јавној набавци извршава се у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом, док је наручилац обавезан да врши контролу извршења уговора о јавној набавци у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом, те не може вршити битне измене уговора о јавној набавци, које су изричито прописане законом.

Надзор над извршењем уговора о јавним набавкама врши Министарство надлежно за послове финансија.

Законом су детаљно уређени разлози услед којих се може вршити измена закљученог уговора о јавној набавци, а који се односе на:

1) измене по основу уговорних одредаба (без обзира на вредност измене, ако су измене биле предвиђене у документацији о набавци и уговору о јавној набавци на јасан, прецизан и недвосмислен начин, а које могу да укључе и одредбе о промени цене или опција);

2) измене у погледу додатних добара, услуга или радова (под прописаним условима, с тим да повећање вредности уговора не може да буде веће од 50% вредности првобитног уговора и не може да има за циљ избегавање примене овог закона);

3) измене услед непредвиђених околности (под прописаним условима - потреба за изменом настала је због околности које савестан наручилац није могао да предвиди и изменом се не мења природа уговора, с тим да повећање вредности уговора не може

да буде веће од 50% вредности првобитног уговора и не може да има за циљ избегавање примене овог закона);

4) промену уговорне стране (под прописаним условима, при чему се не ради о суштински новој другој уговорној страни, већ на пример у случају општег или делимичног правног следбеништва тог привредног субјекта);

5) повећање обима набавке (ако су испуњени сви следећи услови: 1) вредност измене мора да буде мања од 10 % првобитне вредности уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 15 % првобитне вредности уговора о јавној набавци радова и 2) вредност измене мора да буде мања од 15.000.000 динара у случају уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 50.000.000 динара у случају уговора о јавној набавци радова);

б) замена подизвођача, у ситуацијама прописаним законом.

Новине у заштити права

Закон је задржао решење Закона о јавним набавкама из 2012. године, да поступак заштите права чине (претходни) поступак који спроводи наручилац и поступак пред Републичком комисијом.

По пријему захтева за заштиту права, наручилац утврђује: да ли је уз захтев за заштиту права достављен доказ да је уплаћена такса у складу са чланом 225. Закона; да ли је захтев за заштиту права поднет у року; да ли подносилац захтева има активну легитимацију; да ли захтев за заштиту права има садржину из члана 217. став 1. Закона.

Законом је задржана обавеза за подносиоца захтева да, уколико су предмет оспоравања евентуални недостаци и неправилности у вези са одређивањем врсте поступка и садржине јавног позива и конкурсне документације, утврди да ли је претходно наручиоцу указано на те неправилности, у складу са чланом 97. Закона.

Основна новина у поступку заштите права јесте враћање суспензивног дејства поднетог захтева за заштиту права, односно захтев за заштиту права којим је оспорена садржина конкурсне документације задржава даље поступање у поступку јавне набавке све до окончања поступка заштите права. Ово решење је веома значајно и наручиоци су дужни да благовремено покрећу своје поступке јавних набавки, на начин да планирају да је могуће да ће у поступку јавне набавке евентуално бити поднет захтев за заштиту права који ће на одређено време зауставити његово даље спровођење.

Следећа значајна новина је у делу активне легитимације за подношење захтева за заштиту права. Наиме, проширује се круг лица којима се признаје активна легитимација, пре свега приликом подношења захтева за заштиту права у фази након доношења одлуке о додели уговора у поступку јавне набавке (односно одлуке о обустави поступка и сл.). Наиме, активну легитимацију имали би не само понуђачи који имају интерес, већ и они који су тај интерес имали, и то не интерес у односу на конкретни поступак јавне набавке, већ у односу на конкретни уговор о јавној набавци,

те уколико указују да је због поступања наручиоца противно одредбама овог закона оштећен или би могла да настане штета. Наведено би требало да омогући подносиоцима захтева да се њихова активна легитимација не сагледава само у погледу интереса да закључе уговор у конкретном поступку јавне набавке, већ и кроз на пример интерес да закључе конкретни уговор о јавној набавци у евентуалном преговарачком поступку јавне набавке, који би уследио након обуставе отвореног поступка јавне набавке из разлога што су све примљене понуде оцењене као неприхватљиве.

Утврђено је да је једна од основних новина у Закону електронска комуникација, и то комуникација путем Портала јавних набавки у практично свим фазама поступка јавне набавке, уз прописане изузетке. Ипак, у поступку заштите права прописана је само могућност подношења захтева за заштиту права електронским путем преко Портала јавних набавки, али не и обавеза оваквог поступања.

Следећа новина је садржана у погледу рока за подношење захтева за заштиту пре истека рока за подношење понуда. За разлику од претходног закона, који је прописивао различите рокове у зависности од врсте поступка јавне набавке, Закон прописује јединствени рок за подношење захтева за заштиту права којим се оспоравају радње наручиоца у вези са одређивањем врсте поступка, садржином јавног позива и конкурсном документацијом. Наиме, благовременим ће се сматрати захтев који је примљен од стране наручиоца најкасније три дана пре истека рока за подношење понуда, односно пријава, без обзира на начин достављања.

У погледу рока за подношење захтева за заштиту права којим се оспоравају радње наручиоца предузете након истека рока за подношење понуда или пријава, задржано је решење да се он подноси у року од 10 дана од дана објављивања одлуке наручиоца на Порталу јавних набавки, односно од дана пријема одлуке у случајевима када објављивања на Порталу јавних набавки није предвиђено Законом о јавним набавкама.

Још једна значајна новина јесте и јасно прописивање да је уз захтев за заштиту права потребно доставити доказ о уплати таксе за поднети захтев за заштиту права, уз прописивање последице у случају његовог недостављања, која се састоји у „аутоматском“ одбацивању поднетог захтева без обавезе наручиоца да подносиоца захтева позове да у овом делу допуни захтев за заштиту права.